

דבר העורך

צילום: עודד קורי

אבל, את הדיון המחקרי מלווה כל העת גם העיסוק בשאלות של מגדר. המהפכה הנשית, מעמד הנשים בחברה ובמשק, עתיד התא המשפחתי, חסמים בשוק העבודה, פערים כלכליים ומעמדיים, מעמד הנשים בעולם השלישי וסוגיות "פמיניסטיות" נוספות - עולים בשיחות עם החוקרות, לעיתים באופן אורגני כחלק משאלות המחקר, ולעיתים באופן יזום על ידינו.

המגוון המחקרי הוא רחב: ד"ר אראלה טהרלב בן-שחר מדברת על הקשר בין פוליטיקה, משטור ודיאטות, מראשית היישוב ועד ימינו; ד"ר אלונה וזאן מסבירה איך חוקרים גלקסיות מרחוק, ומה מחפשים בחלל החיצון; ד"ר רונית ויסמל-מנור תוהה אם העבודה מהבית בסגר באמת הביאה לשיתוף פעולה טוב יותר בין בני זוג בניהול התא המשפחתי; ד"ר נוגה אפרתי מספרת על המפגש עם נשים שערקו מעיראק למערב; פרופ' ענת בן-דוד מתבוננת בדאגה על הפגיעה בזכויות אזרח ובמרחב הפרטי בחסות המלחמה בקורונה; והנגידה של האו"פ, נשיאת בית המשפט העליון בדימוס, דורית ביניש, מספרת על הקשר המיוחד שהיה לה עם שופטת בית המשפט העליון האמריקני רות ביידר גינסבורג, שפרצה דרך עבור דורות של נשים והלכה לעולמה השנה. תודה גדולה לפרופ' גתית קוה, שהגתה את הרעיון לגיליון זה ולדוברת אפרת אברהם-ליבנה שערכה אותו לצידי.

קריאה מהנה,
אבנר

הגיליון המיוחד הזה יוצא במקביל ליום האישה הבין-לאומי ולאירוע "יום המדענית" שנערך באוניברסיטה הפתוחה. הזדמנות פז לשים בפוקוס את החוקרות של האו"פ ולהתגאות בתוצרת שלהן.

אנו חיים בעידן שבו השוויון בין נשים לגברים מקבל תוקף רשמי, לא רק בספר החוקים, אלא גם במישור הנורמטיבי. מה שפעם, לא כל כך מזמן, נתפס כמובן מאליו או התקבל במשיכת כתף - תופעות כמו פאנלים על טהרת הגברים בכנסים, דירקטוריונים גבריים לחלוטין בחברות ממשלתיות או פרטיות, שולחנות ממשלה ומליאות כנסת מעוטות נשים ויחידות צבא שתנאי הסף הראשון שלהן הוא מגדר - הולך ונעלם.

באווירה החדשה הקול הנשי לא רק תופס את מקומו הטבעי כמייצג יותר ממחצית האוכלוסייה, אלא, נדמה לי, שגם אצל רבים מקרב הגברים בארגונים יש כמיהה לגיוון הזה בצמרת. זאת, לא רק מתוך אידיאולוגיה ליברלית ושוויונית, אלא גם מתוך הבנה שלא תיתכן מחשבה שקולה, הגיונית, מתקדמת ועניינית כאשר ארגון נסמך בעיקר על "הסדר הישן" ומאפייניו המקובעים.

התקדמותן של נשים בצבא, בכנסת, בממשלה, באקדמיה ובתקשורת לעמדות מפתח בצמרת מעודדת חשיבה מחוץ לקופסה, יעילות, תפיסה מודרנית עמוקה יותר של אתגרים, ואולי גם הבנה טובה יותר של הדרך שבה יש לצעוד אל העידן החדש בשוק העבודה, עידן שמגפת הקורונה זרזה מאוד. הגיליון הזה עוסק במחקר, במדע, בתרבות, בחברה ובמשפט. מדובר בגיליון על חוקרות מצליחות שהן גם נשים, לא להפך.